

# MEDIJI O ZDRAVSTVU

ponedeljak, 26. oktobar 2020.godine

**RTS-** Ivanuša: Situacija sa koronavirusom u Srbiji ozbiljna, pogoršanje treba zaustaviti što pre

**RTS-** U borbu protiv koronavirusa uključuju se sve inspekcijske službe u Srbiji

**BLIC-** OKO 400.000 LJUDI VEĆ VAKCINISANO Od ponedeljka stiže novi kontingent cepiva u Srbiju

**BLIC-** Za dve nedelje broj zaraženih POVEĆAN 11 PUTA, kako glavni udar tek sledi izvesno je da ćemo imati i po HILJADU OBOLELIH ZA 24H

**BLIC-** SRBIJA DOBIJA NOVE TESTOVE NA KORONU Pouzdanost oko 95%, rezultati već za 30 MINUTA, evo za koga su NAMENJENI

**B92-** Ovo je broj posle kog Srbiji slede najoštrije mere

**RTV-** Inovativna terapija za lečenje angioedema dostupna i u Srbiji



## Ivanuša: Situacija sa koronavirusom u Srbiji ozbiljna, pogoršanje treba zaustaviti što pre

Direktor Svetske zdravstvene organizacije u Srbiji Marijan Ivanuša rekao je za RTS da se u Srbiji beleže velike brojeve i da je situacija ozbiljna. Poručuje da takva pogoršanja treba zaustaviti što je pre moguće, jer se vidi kako zemlje koje to nisu uspele pred sobom imaju velike izazove.

Marijan Ivanuša je rekao da je Srbija puno toga uradila u proteklom periodu, ali da ima mesta za unapređenje.

"Videli smo kako je brzo prebacila sistem iz normalnog rada na kovid 19 rad. Povećala je kapacitete za testiranje. Mnogo toga se radilo. Na snazi su mnoge mere koje se možda ne izvode sve optimalno. Ima mesta za unapređenje. Naravno, treba razmišljati o novim merama", kazao je Marijan Ivanuša tokom gostovanja u Jutarnjem dnevniku RTS-a.

Dodao je da je ljudima koji idu na posao potrebno osigurati bezbedna radna mesta, da se u prodavnicama održava fizička distanca i poručio da je potrebno koristiti maske, kao i održavati ličnu higijenu.

"Ako neko ima simptome da ide da se testira, da se stave kontakti u karantin i naravno, oni koji imaju simptome da idu pravovremeno na lečenje, jer pravovremeno lečenje može spasavati živote", naveo je Ivanuša.

Direktor SZO u Srbiji je naveo da je virus prisutan među populacijom u Srbiji i da su najbitnije javnozdravstvene mere – ograničenje okupljanja ljudi kada to nije potrebno i korišćenje maski.

"Dve kovid bolnice su od izuzetnog značenja, jer ljudima će trebati bolnička opskrba. To je jako bitno. Ali mi trebamo znati, mi bolnicama ne sprečavamo epidemiju. Epidemija se sprečava javnozdravstvenim merama", istakao je Marijan Ivanuša.

Svet ne mora da se zaustavlja, potrebno primeniti mere

Govoreći o situaciji sa pandemijom, Ivanuša je rekao da je želja da svet ne mora da se zaustavlja i da to znači da treba da se primene sve potrebne mere pre zaustavljanja država.

"U Evropi je stanje dramatično i dramatično se pogoršava. Imate brojne zemlje koje su jako zahvaćene. Češka i Nizozemska prebacuju pacijente u Nemačku, jer jednostavno nemaju više kapacitet. To sve govori o tome koliko je epidemija ozbiljna i koliko treba da smo zabrinuti", naglasio je Ivanuša.

Kako je naveo, problem sa drugim zaraznim bolestima je to što se beleži manji procenat vakcinisane dece. Ističe da se i bolničke usluge teže izvode ako su kapaciteti toliko zauzeti pacijentima obolelim od kovida 19.

"To je razlog zašto mi treba da se borimo protiv kovida 19, kako bismo obezbedili da preostali sistem radi na ostalim bolestima koje nisu nestale", rekao je Ivanuša i dodao da može da se očekuje pogoršanje situacije s malim boginjama.

Istakao je da je izuzetno zabrinut, jer je situacija veoma ozbiljna i da se, bez primene mera, cela Evropa kreće prema situaciji poput one koja je zabeležena u Bergamu u martu i misli da bi bilo dobro da se podsetimo kako je severni deo Italije izgledao u martu, kako se ne bi ponovila ista situacija.



The screenshot shows the PTC website interface. At the top, there's a navigation bar with 'PTC' and various menu items like 'VESTI', 'KORONAVIRUS', 'MOJA ŠKOLA', 'SPORT', 'MAGAZIN', 'TELEVIZIJA', 'RADIO', 'EMISIJE', 'RTS', and 'Ostalo'. The main headline is 'U borbu protiv koronavirusa uključuju se sve inspeksijske službe u Srbiji'. Below the headline, there's a sub-headline: 'Na sednici vladine Koordinacione komisije za inspeksijski nadzor, formirana je radna grupa radi koordinacije republičkih inspekcija prilikom kontrole mera za sprečavanje širenja kovida-19, saopštilo je Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu.' The article text follows, mentioning that 44 inspections will be conducted across the republic. A large photo shows a meeting in progress. To the right, there's a sidebar with 'Najnovije' and 'Najčitanije' sections, featuring various news snippets and a 'KOMENTARI' section with a comment from Ivan Radmila Petrović.

## U borbu protiv koronavirusa uključuju se sve inspeksijske službe u Srbiji

Na sednici vladine Koordinacione komisije za inspeksijski nadzor, formirana je radna grupa radi koordinacije republičkih inspekcija prilikom kontrole mera za sprečavanje širenja kovida-19, saopštilo je Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu.

To znači da se od danas u borbu protiv kovida-19 uključuju inspekcije koje do sada nisu imale nadležnost da kontrolišu primenu i poštovanje mera prevencije širenja virusa - veterinarska, tržišna inspekcija, inspekcija rada, poreska, ali i sve ostale, po broju manje inspekcije.

Srbija ima 44 inspekcije na republičkom nivou i sve one će pod vođstvom Sanitarne inspekcije krenuti u nadzor na teritoriji cele Srbije.

Koordinisaće se planovi nadzora različitih inspekcija na lokalnom i republičkom nivou i ciljaće, pre svega, oblasti visokog rizika, odnosno objekte gde primena mera ima najveći efekat za sprečavanje širenja virusa.



## OKO 400.000 LJUDI VEĆ VAKCINISANO Od ponedjeljka stiže novi kontingent cepiva u Srbiju

Ogromna potražnja za vakcinama protiv gripa dovela je do nestašice u domovima zdravlja. Iz "Batuta" je najavljeno da u ponedjeljak stižu nove količine, i to iz Holandije i Francuske.

Protiv sezonskog gripa ove godine vakcinisalo se 30 odsto više ljudi nego prethodne, rekla je direktorka Instituta "Batut" Verica Jovanović.

- Do sada je vakcinisano oko 400.000 ljudi. Još ima inostranih vakcina, ali u veoma malim količinama. Ministarstvo zdravlja i Vlada RS dodatnim naporima u skladu sa interesovanjem naših građana je obezbedila dodatne količine koje će se u kontinuitetu u narednim mesecima isporučivati - rekla je Jovanovićeva za TV "Prva".

Ona je zadovoljna tolikim odzivom za koji kaže da je rezultat dvonedeljne vakcinacije i da vakcina koje je proizveo Institut "Torlak" ima dovoljno.

Članica Kriznog štaba Darija Kisić Tepavčević rekla je za B92 da u ponedjeljak iz Francuske stiže četvorovalentna vakcina (Pasterova), a nakon toga vakcine iz Holandije.

- Iz Francuske će stići 30.000 vakcina protiv gripa od ponedjeljka, a nakon toga će stići još 200.000 doza iz Holandije (Mylan) - otkriva zamjenica Instituta za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut".

Pavle Zelić iz Agencije za lekove i medicinska sredstva je rekao da je u toku praćenje Torlakove vakcine sa željom da se sazna da li će se desiti bilo kakva nova neželjena reakcija.

- Zasad nemamo nikakve negativne izveštaje i očekujemo da se će tako nastaviti, odnosno da ćemo imati odgovarajuću bezbednost i nastaviti sa dugogodišnjom primenom ove vakcine - kazao je Zelić.



Evropska agencija za lekove je najavila da će početkom sledeće godine odobriti jednu od tri vakcine protiv korone. Postavlja se pitanje koliko ćemo mi u Srbiji čekati pre nego što budemo mogli da ih koristimo.

- To vreme je značajno ubrzano, imamo mogućnost da se prema zakonskim odredbama po skraćenom postupku odobravaju vakcine koje su već odobrene u EU, ali to ne znači da se neće kontrolisati u Srbiji. Maksimalno taj proces može da traje nekoliko meseci - uverava Zelić.



### **Za dve nedelje broj zaraženih POVEĆAN 11 PUTA, kako glavni udar tek sledi izvesno je da ćemo imati i po HILJADU OBOLELIH ZA 24H**

Pre manje od dve nedelje, 12. oktobra, Srbija je imala samo 67 novoizaraženih od korona virusa za 24 sata, a juče je sa 757 novoobolelih postavljen crni rekord od početka pandemije kovida-19 na ovim prostorima.

Za manje od dve nedelje broj novoobolelih je povećan više od 11 puta, došlo je do prave eksplozije korone, pa se s punim pravom svi pitaju kako će tek izgledati njegov pik, njegov glavni udar i koliko će trajati.

Kako se vrhunac trećeg talasa tek očekuje, sada je skoro izvesno da ćemo u nekom trenutku, poput komšija iz Hrvatske i Slovenije, i mi imati više od 1.000 zaraženih na dnevnom nivou.

- Teško je zamisliti da ne prođemo kao region sa hiljadama zaraženih, ako se ne pridržavamo mera. Vrlo smo sličnog ponašanja. Imamo razliku u tome što smo suzbili drugi talas, pa smo imali period mira, to je jedina razlika - rekao je pre par dana epidemiolog i član Kriznog štaba dr Predrag Kon.

Kako je istakao, očekuje se da ovaj talas traje između 12 i 16 nedelja, a Beograd je trenutno na kraju treće sedmice.

Slično govore i matematičke prognoze prof. Petra Kočovića.

- Vrh trećeg talasa mogao bi da bude između 5. i 15. novembra. Ali, ako se situacija otme kontroli, on može da bude i duži - istakao je Kočović.

Zašto je baš sredinom oktobra došlo do eksplozije korone, ne samo u Srbiji nego i u svim zemljama u okruženju, ne može se baš tačno tvrditi. Po svemu sudeći za to nije kriv početak nove školske godine koji smo odlično pregurali, ali ni povratak naših ljudi sa letovanja iz kriznih destinacija.

Nekako najlogičnije deluje objašnjenje da je indirektno za to zaslužno nešto hladnije vreme, da su se ljudi sa plaža i iz bašta preselili u zatvorene objekte gde je prenošenje kovida-19 znatno brže i lakše. Posebno zbog pojave velikog broja asimptomatskih slučajeva, ljudi koji ni ne sanjaju da su zaraženi, a predstavljaju prave hodajuće korona bombe.

A kako raste broj zaraženih, tako se i dramatično povećavaju šanse za širenje virusa po preduzećima, gradskom prevozu, kafićima, klubovima, pa i školama.



### **SRBIJA DOBIJA NOVE TESTOVE NA KORONU Pouzdanost oko 95%, rezultati već za 30 MINUTA, evo za koga su NAMENJENI**

Pored već čuvenog PCR, kao i znatno jeftinijeg serološkog, u Srbiji će se uskoro primenjivati novi testovi na korona virus - takozvani brzi antigenski! Ova odluka doneta je pre nekoliko dana na sednici Kriznog štaba za borbu protiv kovida-19.

- Brzi antigenski testovi već duže vremena postoje, ali je mogućnost njihove primene kod nas sada ispitana, odnosno validirana. Oni su visoko pouzdani, a pomoću njih se otkriva prisutnost antigena, odnosno samog virusa - objasnio je dr Predrag Kon na TV Prva.

Uzorkovanje je slično kao kod PCR testa.

- Isto se uzima iz brisa, poput PCR-a. Rezultat se može dobiti već nakon pola sata. To ne znači da će organizacijski moći baš tako brzo kod nas, ali će sigurno ubrzati dobijanje pozitivnog ili negativnog rezultata - rekao je dr Kon.

Postoje tačno određene grupe kandidata koji će se podvrgavati ovakvim testovima.

- Ponajviše za razne situacije gde smo i do sada vršili testiranja: prilikom ulaska u bolnice, kod posebno osetljivih grupa, u domovima za stare, u svim slučajevima gde postoje indikacije. Na primer u bolnicama gde je jedan zaposleni zaražen, pa se ispituju njegovi kontakti. Postoji razmišljanje da se ova vrsta testa koristi i na graničnim prelazima, ali za to treba obezbediti adekvatnu logistiku - dodao je dr Predrag Kon.

Brzi antigenski testovi često se koriste u dijagnoziranju respiratornih patogena, među kojima su grip i RSV virusi. Razlika u odnosu na PCR je u činjenici da brzi test otkriva virus samo ako postoji u velikim količinama, za razliku od PCR testa koji je osetljiviji na male količine virusa.

- Oni se rade dosta brzo, brzo će moći da se dobije rezultat, za nekih pola sata, a tačnost testa je preko 95, 96 odsto - objasnio je ranije prof. dr Branislav Todorović.

Ovi testovi su jeftiniji i jednostavniji, a najpouzdaniji su u ranoj fazi infekcije, kad je prisutna visoka koncentracija virusa, što je nekoliko dana pre i do pet-šest dana posle početka oboljenja. Pre i nakon ovog perioda smanjuje se njihova pouzdanost.



### Ovo je broj posle kog Srbiji slede najoštrije mere

Beograd -- Epidemiolog Branislav Todorović ocenio da o uvođenju "najoštrijih" mera treba razmišljati ukoliko broj novoinficiranih na dnevnom nivou dođe do 1.500.



On je za današnji "Blic" naveo da na osnovu trenutne epidemiološke situacije i broja obolelih u Srbiji, "još uvek nije trenutak da se uvede policijski čas".

"Mi smo sada još uvek na broju koji je daleko ispod onog koji postoji oko nas i u Evropi jer mi spadamo u tri zemlje koje imaju najnižu stopu na 100.000 aktivnih slučajeva, a tu su još Estonija, Norveška i Turska dok su svi ostali u daleko većem riziku", naveo je Todorović.

Ocenio je da se u narednih 10 do 15 dana može očekivati skok broja novoinficiranih.

"Ako ne budemo uspeali da suzbijemo bahato ponašanje koje se dešava, žurke, noćne izlaske i muzičke spektakle, možemo očekivati da će doći do povećanja broja", dodao je epidemiolog.



### Inovativna terapija za lečenje angioedema dostupna i u Srbiji

BEOGRAD - Srbija se našla među četiri prve zemlje u Evropi koje imaju inovativnu terapiju za hereditarni angioedem (HAE), retko oboljenje od kojeg u našoj zemlji boluje 86 pacijenata, rekao je specijalista alergologije i imunologije Kliničkog centra Srbije dr Radovan Mijanović.

Na konferenciji za novinare, organizovanoj kako bi se javnost upozнала sa ovom bolešću, dr Mijanović je naglasio da se pretpostavlja da ima mnogo više onih kojima bolest nije dijagnostikovana, a mogli bi biti u životnoj opasnosti.

Nemaju svi pacijenti težak oblik bolesti, koja je uglavnom nasledna, ali nadu pacijentima koji boluju od HAE, koji žive u većitom strahu od sledećeg napada, da neće stići dovoljno brzo do lekara, daju inovativne terapije kojima se značajno poboljšava kvalitet njihovog života.

Polovinom ove godine za prvog pacijenta u Srbiji odobrena je terapija koja omogućava da se napadi spreče, a dobro se pokazala u Evropi, a u ovom momentu, na osnovu težine kliničke slike bolesti i učestalosti napada, ovu terapiju prima dvoje pacijenata u Srbiji, rekao je dr Mijanović.

"HAE se manifestuje u vidu ponavljajućih, lokalizovanih otoka koji traju i do pet dana, na ekstremitetima - delovima ruku ili nogu, licu, genitalijama", navela je specijalista alergologije i imunologije Kliničkog centra Srbije dr Slađana Andrejević.

Ona je dodala da su ti napadi nepredvidivi, a mogu ih prouzrokovati razni provocirajući faktori među kojima su stres, trauma, anestezija, vađenje zuba...

"Ovi napadi, ako postanu učestali mogu uticati na sposobnost pacijenata da obavljaju svakodnevne aktivnosti, zbog čega se često bore sa anksioznošću i depresijom", napomenula je Andrejević.

Dodala je dodala da se HAE veoma često ne dijagnostikuje na vreme, da u proseku prođe i deset, jedanaest godina dok se ne utvrdi od čega pacijent zaista boluje, a da ova retka bolest može ugroziti život osobe, naročito kada otok zahvati unutrašnje organe abdomena, gornjeg dela ždrela ili pluća, pa brzo može doći do gušenja.